ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Հրատարակվում է ամեն Կիրակի առաւօտ

Խմբագրատուն և տպարան Գ. Պօլսոյ Ղարաքէօյ թաղի Ալեքսանդրեան փողոցում, № 1

Գինը տարեկան 6 ռուբլի, կիսով չափ՝ 3 ռուբլի, 3 ամսով՝ 1½ ռուբլի

Արտասահման տարեկան 8 ռուբլի, կիսով չափ՝ 4 ռուբլի

Առանձին համարը 10 կոպեկ

Տարբեր հասցէներ փոխելու համար պէտք է ուղարկել 10 կոպեկ

Ձրի օրինակներ չեն բաժանւում

Ձեռագրերը չեն վերադարձւում

Յայտարարութիւնների համար վճարւում է տողը 15 կոպեկ

Ամսաթիւ 1 Դեկտեմբեր 1898 թ. — Տարի Դ. — № 49 (169)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Ա.

Հայկական հարցի մասին մեր մամուլի մէջ այնքան շատ է գրուել, որ ամենայն հաւանականութեամբ կարելի է ենթադրել, թէ ընթերցողները ձանձրացած կը լինեն այդ նիւթից։ Ուստի մենք ստիպուած ենք մեր պատասխանը սկսել մի հարցով, որ ուղղուած է մեզ։ Ինչո՞ւ մենք նորից ենք վերադառնում հայկական հարցին, ինչո՞ւ ենք մենք ուզում նորից գրել այդ մասին, երբ ամենքը ձանձրացած են այդ նիւթից։ Մենք պատասխանում ենք, որ մենք ուզում ենք գրել, որովհետև մեզ թւում է, թէ մեր ընթերցողները ձանձրացած չեն լինի, որովհետև մենք ուզում ենք գրել ոչ թէ այն, ինչ գրուել է մինչև այժմ, այլ մի նոր բան, որ մինչև այժմ չի գրուել։ Մենք ուզում ենք գրել հայկական հարցի պատմութիւնը։

Ինչո՞ւ մենք ուզում ենք գրել հայկական հարցի պատմութիւնը։ Որովհետև մեզ թւում է, թէ հայկական հարցի պատմութիւնը մինչև այժմ գրուած չէ։ Ինչո՞ւ մենք այդպէս ենք կարծում։ Որովհետև մինչև այժմ գրուած հայկական հարցի պատմութիւնները ամենքն էլ գրուած են մի կողմնակի տեսակէտից, մի կողմնակի նպատակով։ Ամենքն էլ գրուած են կամ հայերի կողմից, կամ թուրքերի կողմից, կամ եւրոպացիների կողմից։ Ամենքն էլ գրուած են կամ հայերի կողմից, որոնք ուզում են ապացուցանել, որ հայերը ամենաանմեղ ազգն են աշխարհի երեսի վրայ, որ նրանք ոչ մի յանցանք չունեն, որ նրանք միայն տանջուած են, որ նրանք միայն զոհ են գնացել։ Ամենքն էլ գրուած են կամ թուրքերի կողմից, որոնք ուզում են ապացուցանել, որ հայերը ամենավատ ազգն են աշխարհի երեսի վրայ, որ նրանք ամենայն յանցանքների մեղաւոր են, որ նրանք ոչ միայն տանջուած չեն, այլ տանջողներ են։ Ամենքն էլ գրուած են կամ եւրոպացիների կողմից, որոնք ուզում են ապացուցանել, որ հայերն էլ են մարդ, որ նրանք էլ են տանջուած, որ նրանք էլ են զոհ գնացել, որ թուրքերն էլ են մարդ, որ նրանք էլ են տանջողներ։ Ամենքն էլ գրուած են կամ հայերի կողմից, կամ թուրքերի կողմից, կամ եւրոպացիների կողմից, որովհետև մինչև այժմ չի գրուել հայկական հարցի պատմութիւնը։

Ինչո՞ւ մենք ուզում ենք գրել հայկական հարցի պատմութիւնը։ Որովհետև մեզ թւում է, թէ հայկական հարցի պատմութիւնը մինչև այժմ գրուած չէ։ Ինչո՞ւ մենք այդպէս ենք կարծում։ Որովհետև մինչև այժմ գրուած հայկական հարցի պատմութիւնները ամենքն էլ գրուած են մի կողմնակի տեսակէտից, մի կողմնակի նպատակով

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ

(Շար. 13)

ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ

ԴԱՒԹԱԳՏՎԱԾՆԵՐ ՎԱԳԱՅԻՑ ՀԱՍԿԱՑ

Ա

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ

Ի ՍԱՐԵՐՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՍԱՀՄԱՆԱԳԱՀ ՀԱՅՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒԻ ՀԱՅԿԱՍՆ ԴԱՒԹՆԵՑԻ ՎԱՀԱԳՆ ՀԱՅԿԱԶՆԱՒ

ՀԱՅ ՀԱՐՍԱՆԻՔԻ Հ. ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՏԵՐ ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Ծնեալ ի Կեսարիա 1848 Մարտի 19, ձեռնադրեալ 1870 Մարտի 19, Ընտրեալ Հայրապետ 1894 Մայիս 19, Վախճանեալ 1908 Մայիս 8

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՏԱՐԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱՍՐԱՀԱՆԴԷՍ

ՅԱՐՈՒՅՈՒՆՔ ՓՈՓԽ

Ցավոք տասնամյակ մը առաջ 10ին մարդիկ ժամանակ մը կորսնցուցին պատերազմը։ Այս անգամ ալ ոչ ոքին պատրաստ էին մեր պատասխանատուները։ Ոչինչ պատրաստ էր։ Ոչ ոք մտածած էր թէ ինչ պիտի ընէր։ Ամէն մարդ ինքզինքին կը հարցնէր, թէ ինչ պիտի ըլլայ։

— Ոչ ոք գիտէ, կ՚ըսէին։ Ոչ ոք գիտէ, թէ ինչ պիտի ըլլայ։

Ամէն մարդ կը սպասէր, որ ուրիշ մը ըսէ իրեն, թէ ինչ պէտք է ընէ։ Ամէն մարդ կը սպասէր, որ ուրիշ մը ըսէ իրեն, թէ ինչ պէտք է ընէ։ Ամէն մարդ կը սպասէր, որ ուրիշ մը ըսէ իրեն, թէ ինչ պէտք է ընէ։

— Ոչ ոք գիտէ, կ՚ըսէին։ Ոչ ոք գիտէ, թէ ինչ պիտի ըլլայ։